

1. feladat

A terv szerinti értékcsökkenési leírás bázis időszaki összege 55.000 eFt. A tervében két aktiválás várható. Az egyik esetben március 31-én egy ingatlan aktiválása várható, melynek bruttó értéke 25.000 eFt, maradványértéke 5.000 eFt, hasznos élettartama 50 év. A másik esetben szeptember 01-jén egy termelő gép aktiválása várható 5.000 eFt értékben, a leírási kulcs 15%. Ezen kívül a tárgyévben két állománycsökkenés is várható. Az egyik esetében február 01-jén termelő gép értékesítésére kerül sor, melynek bruttó értéke 12.000 eFt, halmozott értékcsökkenése a terv időszak elején 5.000 eFt, az amortizációs norma 20%. A másik esetben november 01-jén egy számítógép selejtezését tervezik, melynek bruttó értéke 2.000 eFt, halmozott értékcsökkenése a terv időszak elején 500 eFt, az amortizációs norma 33%.

A nem nevesített eszközök hasznos élettartamukat a tervében még nem érik el. Az értékcsökkenés tekintetében 360 napos évvel és 30 napos hónapokkal számoljon!

Feladat: A fenti információk felhasználásával állapítsa meg a Társaság értékcsökkenési leírás tervét! A feladatban ezer forintra és a százalékokat két tizedes jegyre kerekítve számoljon!

2. feladat

A Két Kicsi Karatézó Kecse Kft kék kimonókat készít. A cég egy varrógépet vásárolt 20X3.05.01-én 23.000 eFt-ért. A varrógép tervezett használati ideje 5 év, a maradványérték 3.000 eFt, a leírás időarányosan, lineárisan történik. A 20X1.09.01-én vásárolt speciális szövőgép bekerülési értéke 45.000 eFt volt. A szövőgép leírási kulcsa 20%, a maradványérték 6.000 eFt. Mindkét esetben az értékcsökkenés elszámolása havonta történik.

Az értékesítéshez használt furgont két évvel ezelőtt 5.000 eFt-ért vásárolták. A gépjármű tervezett menetteljesítménye 100.000 km, amely elérése után a furgon 1.000 eFt-ot fog érni. 20X5.12.31-én éjfélkor a kilométeróra állása 36.000 km. A 20X6-re tervezett teljesítmény 30.000 km. A leírás teljesítményarányos módszerrel történik.

Feladat: Határozza meg az értékcsökkenési leírás várható értékét a 20X6. évre!

3. feladat

Egy vállalkozás termékek előállításával és értékesítésével foglalkozik. Egyik termékével kapcsolatban a következő információk állnak a rendelkezésre:

Megnevezés	Mértékegység	Mérték
Termelés	db	20.000
Fajlagos anyagfelhasználás	kg/db	20
Anyagár	Ft/kg	8.000
Élőmunka műveleti időszükséglete	óra/db	6,5
Gépi időszükséglet	óra/db	6,0
Bértétel	Ft/óra	2.500
Bérfelárak	%	40
Gépek üzemeltetési költség	Ft/óra	2.000
Gyártóeszköz költség	Ft/db	5.000

Feladat: Határozza meg a termék önköltségét!

4. feladat

Egy vállalkozás termeléséről az alábbi adatokat ismerjük:

Normaadatok

- „A” alapanyag 10 kg/db, alapanyagár 500 Ft/kg
- „B” alapanyag 16 kg/db, alapanyagár 30 Ft/kg
- az összeszerelés 1. fázisának munkaigénye 1 óra/db, a bértétel 1.500 Ft/óra
- az összeszerelés 2. fázisának munkaigénye 0,8 óra/db, a bértétel 1.200 Ft/óra
- a bérjárulék mértéke 30%

Normaváltozások

- a „B” alapanyag ára 20%-kal nőtt
- az „B” alapanyag fajlagos felhasználása 14 kg/db-ra csökkent
- az „A” alapanyag fajlagos felhasználása 8 kg/db-ra csökkent
- mindkét munkafázis bértétele 10%-kal nőtt
- mindkét munkafázis munkaigénye darabonként 12 perccel nőtt

Feladat: Határozza meg a norma szerinti önköltséget!

5. feladat

Egy Társaság költségeiről az alábbi adatok állnak rendelkezésre:

- Az anyagköltség bázisidőszaki összege 100.000 eFt, a reagálási foka 0,75, költségjellemzője a termelés volumene. A tervezett anyagárváltozás mértéke +2 %.
- A bérköltség bázis időszaki összege 95.000 eFt, a reagálási foka 0,55, költségjellemzője a termelés volumene. A tervezett bérfejlesztés +8%. A társadalombiztosítási járulék mindkét időszakban 27%.
- A személyi jellegű egyéb kifizetések bázis időszaki összege 25.000 eFt, a reagálási foka 0,35, költségjellemzője a termelés volumene. A személyi jellegű egyéb kifizetésekből társadalombiztosítási járulék köteles rész 45%.
- A termelés volumene 10%-kal nőtt.

Feladat: A fenti információk felhasználásával állítsa össze a Társaság költségtervét!

6. feladat

Egy ipari tevékenységet végző vállalkozás termelési, értékesítési adatai a bázis időszakban az alábbiak szerint alakultak:

Megnevezés	me	Termékek		
		A	B	C
Ár				
- belföldi	Ft/db	1 000	1 200	1 500
- export	DEV/db		7,5	
Közvetlen önköltség	Ft/db	700	900	1 100
Gépóra felhasználás	gó/db	2	3	3
Termelés				
- belföldi	db	6 000	5 000	4 000
- export	db		2 000	

Tervezésnél figyelembe veendő változások:

Az igények minden termékből 20%-kal emelkedtek. A cég a következő szállításokat köteles teljesíteni: B termékből belföldre 1 000 db, C termékből belföldre 3 000 db. Az "A" termék ára 100 Ft-tal növelhető. Az árfolyam 240 Ft/DEV.

A technológia módosítása következtében a "C" termék normaidő szükséglete 1 gépórával csökken. Anyagár emelkedés következtében a "B" termék közvetlen önköltsége 100 Ft-tal, a "C" terméké 200 Ft-tal nő.

Feladat:

- Tervezze meg a vállalkozás eredményét, ha a gépóra felhasználás 20%-kal növelhető!
- Tervezze meg a vállalkozás eredményét, ha a gépóra felhasználás 5%-kal növelhető

7. feladat

A Négyszögletű Kerekerdő mókustápelőállító brigádja kétféle terméket állít elő. A termékekről, illetve gyártásukról az alábbi információkat ismeri:

Magnevezés	Me	Termékek			
		Csip belföld	Misi belföld	Misi export USA	Misi export Németo
Várható nettó eladási ár	Ft/doboz	32 000	19 000	75 (\$/doboz)	65 (Euro/doboz)
Gépköltség nélküli tervezett közvetlen önköltség	Ft/doboz	23 000	13 000	13 000	13 000
Fajlagos erőforrás felhasználások					
- tápkeverőgép	gó/doboz	3	2	2	2
- diétás mogyoró	kg/doboz	1,2	0,9	0,9	0,9
- munkaerő	mó/doboz	0,3	0,15	0,15	0,15
Piaci korlátok					
- Értékesítési maximum	doboz	12 000	11 000	9 000	5 000
- Értékesítési minimum	doboz	8 000	5 000	5 000	5 000

Rendelkezésre álló erőforrások:

tápkeverőgép:	100 000 gó
diétás mogyoró:	40 000 kg
munkaerő:	8 000 mó

A fel nem használt erőforrásokot a vállalat máshol hasznosíthatja. Devizaárfolyam 310 Ft/Euro, 280 Ft/\$.

Feladat:

- Számítsa ki az tápelőállító brigád termékeinek közvetlen önköltségét, ha a vállalkozás a gépköltségeket az előállítási költség részének tekinti! A gépköltségek összege előző évben 120 millió Ft volt. Az összes gépköltség várhatóan 25%-kal emelkedik.
- Tervezze meg a társaság adózás utáni eredményét! Az irányítási költségek tervezett értéke 82 000 eFt, az értékesítési költségek várható összege 43 250 eFt, az egyéb bevételeké 25 000 eFt, a pénzügyi bevételeké 15 500 eFt, a pénzügyi ráfordításoké 5 000 eFt. A várható terven felüli értékcsökkenés 3 000 eFt. A társaság úgy véli, hogy az adózás előtti eredményének 20%-át fogja kitenni a társasági adó.

8. feladat

Egy kenukat gyártó vállalat üzleti tervének elkészítéséhez az alábbi információk állnak rendelkezésre:

A cég 1, 2 ill. 4 személyes kenukat készít.

A tervezett eladási árak belföldre egyszemélyes kenu esetén 3 000 Ft/kenu, a kétszemélyesnél 3 600 Ft/kenu, a négyszemélyes kenu esetén 6 000 Ft/kenu. A négyszemélyes kenuból a cég Szváziföldre is értékesít 11 160 garas/kenu áron. A tervezett árfolyam 1 Ft = 1,8 garas.

A piackutatási eredményeket a következő táblázat tartalmazza:

Kenu típusa	Piaci igény (db)
egyszemélyes belföldi	3 000
kétszemélyes belföldi	4 000
négyszemélyes belföldi	5 000
négyszemélyes export	3 000

A tervezett közvetlen önköltségek varrógépköltség nélkül sorrendben 1 540, 1 820, 3 310 Ft/kenu.

A kenuk összevarrásához szükséges varrógépóraigény rendre 3; 4 ill. 6 óra/kenu. Az előző évi 60 000 varrógépóra 25 %-kal növelhető. A cég a varrógépköltséget az előállítási költség részének tekinti. Előző évben a varrógépköltség 9 000 ezer Ft volt. A varrógépköltségek reagálási foka 0,6, a költségjellemző a varrógépórák száma.

A társaság kenujavítással foglalkozó részlegének tervezett bevétele 20 000 eFt, tervezett közvetlen költsége 12 000 eFt. A tervezett értékesítési költség 2 400 ezer Ft. Az irányítási költsége előző évben 12 000 ezer Ft. Az irányítási költségek reagálási foka 0,8, a költségjellemző a szváziföldi kenguruk száma, amely várhatóan 12%-kal emelkedik.

Feladat: Számszerűsítse a vállalat terv évi eredményét!

9. feladat

A Négyszögletű Kerekerdő mókustápelőállító brigádja háromféle terméket állít elő. A termékekről, illetve gyártásukról az alábbi információkat ismeri:

Megnevezés	Me	Termékek			
		Csip	Dél	Misi belföld	Misi export
Várható nettó eladási ár	Ft/doboz	32 000	24 500	19 000	83 (DEV/doboz)
Gépköltség nélküli tervezett közvetlen önköltség	Ft/doboz	23 000	13 900	13 000	13 000
Fajlagos erőforrás felhasználások					
- tápkverőgép	gó/doboz	3	2,5	2	2
- diétás mogyoró	kg/doboz	1,2	0,8	0,9	0,9
- munkaerő	mó/doboz	0,3	0,2	0,15	0,15
Piaci korlátok					
- Értékesítési maximum	doboz	8 000	11 000	9 000	5 000
- Értékesítési minimum	doboz		5 000	5 000	

Rendelkezésre álló erőforrások:

tápkeverőgép:	80 000 gó
diétás mogyoró:	30 000 kg
munkaerő:	10 000 mó

A fel nem használt erőforrásokat a vállalat máshol hasznosíthatja.
Devizaárfolyam 250 Ft/DEV.

Feladat:

- a) Számítsa ki az tápelőállító brigád termékeinek önköltségét, ha a vállalkozás a gépköltségeket az előállítási költség részének tekinti! A gépköltségek tervezhető összege 144 000 eFt.
- b) Tervezze meg az üzemi (üzleti) tevékenység eredményét! Előző időszakban az értékesítési költségek 57 715 eFt-ot tettek ki. A reagálási fok 0,8, a költségjellemző a kiemelt partnerek száma, amely várhatóan 25%-kal emelkedik. Az előző időszakban az irányítás költségei 78 025 eFt-ot tettek ki. A reagálási fok 0,75, a költségjellemző a gépórak száma. Előző időszakban 100 000 gó-t használtak fel.
- c) Feltételezve a fajlagos fedezetek változatlanóságát, írja fel a lineáris programozási modellt, ha a figyelembe vehető erőforrások:
tápkeverőgép	60 000 gó
diétás mogyoró	20 000 kg
munkaerő	5 000 mó!

10. feladat

Négy különböző nemzetiség képviselője volt az asztalnál: egy amerikai gyalogos, egy francia örvezető, egy angol géppuskás és egy orosz hússaláta. Idő: délután hét óra. Színhely: Afrika, Rakhmár, egy távoli eldugott oázis. Az asztalnál időző három különböző nemzetiség (ha nem számítjuk az orosz hússalátát) komolyan tanácskozott. Már kora délután óta arról tanácskoztak, hogy mennyi lehet a vendéglős - akit elévült körözüvények alapján Brigeron néven ismertek- következő évre várható eredménye az ital üzletágban.

Az állandó üzletmenetet az oázis 120 fős helyőrsége jelenti, az italválasztékot pedig a pálmabor, pálmalikőr, vörösbor és gabonapálinka. A helyőrség tagjai átlagban évente 100 napot töltenek az oázis Grand Hotel nevű intézményében. Egy-egy ember egy-egy alkalommal 5dl pálmabort, 1dl pálmalikőrt, 6dl vörösbort és 2dl gabonapálinkát kíván magához venni. A nedűk ára rendre 12, 50, 8 valamint 40 frank/liter.

Leila, az arab démon évente 3 000 órát segédkezik a nedűk előállításában, emberi fogyasztásra alkalmassá tételében. Egy óra alatt 10 liter pálmabort, vagy 2 liter pálmalikőrt, vagy 20 liter vörösbort, vagy 1,5 liter gabonapálinkát képes értékesíthető állapotba hozni.

Egy csontvázszerű vén arab varázsiggékkal teszi a portékát még kívánatosabbá. Évente 200 napon, napi 8 órán keresztül képes papagájhangon rikoltozni. A termékek rikoltozásigénye rendre 0,05; 0,2; 0,03 és 0,1 óra/liter.

A nemes italok beszerzési ára rendre 8, 40, 5 valamint 25 frank/liter. A tiszték minden évben igényt tartanak 500 liter pálmaborra, 1 000 liter vörösborra és 180 liter pálmalikőrré.

Az oázist körülvevő pálmafákon ténfergő kedélybeteg majmok száma és a Grand Hotel italüzletágának általános költségei között sztochasztikus kapcsolatot vélt felfedezni Pittman, az angol géppuskás: „ Öt évvel ezelőtt a majmok feleannyian voltak mint ma. Évente 10 majommal van több. A majmok számának 1%-os változására az általános költségek 0,8%-kal módosulnak. Erre az évre az általános költség mintegy 44 000 frank lesz.”

Ha azt is tudják derék légiósaink, hogy az oázis előjáróját Brigeronnak az eladott bor után literenként 1, az eladott likőr és pálinka után literenként 5 frankkal kell jobb belátásra és rosszabb látásra bírni, akkor vajon mennyi frank eredményt várnak a következő évre a Grand Hotel ital üzletágától?

11. feladat

A Hejőparti Sakáltanya tulajdonosa nehezen boldogult az étlap és a rendelések összeállításával. Ezért megkérte a törzsvendég gazdaszallgatókat, hogy szakmai ismeretüket elővéve segítsenek összeállítani a legnagyobb nyereséget biztosító ételválasztékot.

Az előzetes ételkóstoló után úgy döntöttek, hogy 6 étel közül lehet majd választani. Ponty halászlé, tiszai halászlé, Sakáltanya halászlé, rácpony, sült keszeg, vegyes halpaprikás. Az egyes halétek haltartalmát az alábbi táblázatban foglalták össze:

adatok kg/adagban

Megnevezés	ponty halászlé	tiszai halászlé	Sakáltanya halászlé	rácpony	sült keszeg	vegyes halpaprikás
ponty	0,2	0,1	0,1	0,4		
harcsa		0,1	0,1			0,2
keszeg			0,1		0,3	0,2

A legkorszerűbb matematikai-statisztikai előrejelzési módszert, az ún. ex-pocit eljárást követve a hallgatók a piaci igényekre a következő választ adták.

Megnevezés	ponty halászlé	tiszai halászlé	Sakáltanya halászlé	rácpony	sült keszeg	vegyes halpaprikás
maximális igény (adag)	3 200	2 000	4 800	1 250	1 000	3 000

A Sakáltanya jó hírnevének köszönhetően már számos leendő vendég leadta előzetes rendelését. Ponty halászléből 1 000, sült keszgeből 500, rácponyból 500 adagot tett ki az előzetes igény.

A halételekhez nélkülözhetetlen alapanyagot legkedvezőbb feltételekkel a Melótlan Diák Vadhalászati Szövetség tudja biztosítani. Legfeljebb 1 970 kg pontyot, 1 570 kg harcsát és 1 170 kg keszeget tudnak szállítani, rendre 1 200, 1 000, és 800 Ft/kg-os áron.

A várható árakat és a halanyag nélküli közvetlen önköltségeket meghatározva, a hallgatók a következőre jutottak:

Megnevezés	ponty halászlé	tiszai halászlé	Sakáltanya halászlé	rácpony	sült keszeg	vegyes halpaprikás
ár (Ft/adag)	1 000	800	1 000	1 200	800	950
halköltség nélküli közvetlen önköltség (Ft/adag)	300	280	320	250	250	280

A halak iránti tisztelettől vezérelve az lett a hallgatók vezérelve, hogy az italfogyasztás várható árbevétele és közvetlen költsége legyen egyenlő a halételek árbevételével, valamint közvetlen költségével.

A közvetett költségek összegének meghatározása pedig ezzel a képlettel történt:
szüksős erőforrás mennyisége(kg) x 2000 Ft/kg + 2400 eFt.

Vajon segítő szándékú évfolyamtársaid szerint mennyi lehetett a Hejőparti Sakáltanya tervezett üzemi (üzleti) eredménye?

12. feladat

Egy tartós fogyasztási cikket gyártó vállalkozás 20X1. évi gazdálkodásának termelési és értékesítési adatai a következők:

Megnevezés	Me	A termék	B termék	C termék
Termelés = értékesítés	db	20 000	30 000	40 000
Nettó eladási ár	Ft/db	5 100	2 700	4 150
Közvetlen önköltség	Ft/db	3 060	1 350	2 330
Normaóra szükséglet	nó/db	15	10	12

Az értékesítés közvetett költségei 32 800 eFt. A költségek reagálási foka 0,8. Költségjellemző a nettó árbevétel. A másodlagos (kiegészítő) tevékenységből származó árbevétel 13 500 eFt, közvetlen költsége 11 070 eFt, az egyéb ráfordítás 14 000 eFt, az egyéb bevétel 2 000 eFt.

Feladat:

- Határozza meg a vállalkozás 20X1. évi üzemi (üzleti) tevékenységének eredményét.
- Számítsa ki, hogy hány %-os mértékű volumenváltozással vagy áremeléssel növelhető az előző évi eredménytömeg 15%-kal.
- Az 20X1 évi ténytől kiindulva tervezze meg a vállalkozás 20X2. évi üzemi (üzleti) tevékenységének eredményét a következő információk alapján:
  - A piaci igények minden termékből 15%-kal nőttek.
  - A „C” termékénél a normaóra szükséglet - technológiai intézkedés következtében - 1 normaórával csökken.
  - A vállalat kapacitáskihasználása 20X1-ban 90%-os volt, mely 5 százalékponttal növelhető a következő évben.
  - A termékek árai 10%-kal növelhetők, a közvetlen önköltség 5%-os növekedése mellett.
  - Az előző évi mennyiséget minden termékből le kell gyártani.
  - Tervezendő másodlagos tevékenység árbevétele 58 200 eFt, közvetlen költsége 43 400 eFt. Az egyéb bevételek tervezendő összege 15 000 eFt, az egyéb ráfordításoké pedig 14 000 eFt.

13. feladat

Egy ipari tevékenységet folytató vállalkozás termékeiről és tevékenységéről a következő információk állnak rendelkezésre:

Bázis időszaki információk:

Megnevezés	Me	Termékek		
		A	B	C
Eladási árak				
- belföldi	Ft/db	8 200	7 700	10 400
- export	DEV/db	-	36	50
Közvetlen önköltség	Ft/db	4 000	3 700	5 200
Értékesített mennyiség				
- belföldre	darab	30 000	18 000	27 000
- exportra	darab	-	9 000	16 000
Fajl munkaóra-felhasználás	mó/db	8	7,4	9,5

Árfolyam: 200 Ft/DEV

Terv időszaki információk:

Megnevezés	Me	Termékek		
		A	B	C
Közvetlen önköltségváltozás	%	+10	+6	+5
Fajlagos munkaóra-felhasználás változása	mó/db	-0,5	-0,4	+0,5
Értékesítési minimum				
- belföldre	db	4 000	10 000	7 000
- exportra	db	-	-	5 000
Értékesítési maximum				
- belföldre	db	40 000	31 000	29 000
- exportra	db	-	12 000	14 000

Az eladási egységárak növelését nem tervezi a vállalkozás.

A tervezett közvetlen teljesítménybéres fizikai létszám: 400 fő. Tervében 11 fizetett ünnepnap lesz, amelyből 2 nap törvényes pihenőnapra esik. A törvényes pihenőnapok száma 102 nap. Az év 365 napos. A törtnapi kiesések várhatóan napi 30 percet tesznek ki dolgozónként.

A számítások során a terv időszakra figyelembe veendő árfolyam 220 Ft/DEV.

Feladat:

- Határozza meg a tervezhető fedezeti összeget!
- Írja fel a lineáris programozási modellt, ha a munkaórán kívül az anyagfelhasználás (580 000 kg) is szűkös erőforrás!
A tervezett fajlagos anyagfelhasználás: „A” 8 kg/db, „B” 5 kg/db, „C” 4 kg/db.

14. feladat

Egy termelő vállalkozás termeléséről, értékesítéséről a következő adatokat ismeri:

<i>Megnevezés</i>	<i>Me</i>	<i>I. termék</i>	<i>II. termék</i>	<i>III. termék</i>
Értékesítési maximum (tervezett)				
– belföldre	db	18.000	22.000	7.000
– exportra (EU)	db	-	-	5.000
– exportra (nem EU)	db			35.000
Értékesítési minimumok (tervezett)				
– belföldre	db	10.000	2.000	5.000
– exportra (EU)	db	-	-	
– exportra (nem EU)	db			5.000
Várható eladási ár (belföld)	Ft/db	25.000	24.000	29.000
Tervezett gépóraigény	gó/db	2,5	3	1,5
Tervezetett közvetlen önköltség gépköltség nélkül	Ft/db	11.200	14.800	13.000

Az EU piacon a tervezett eladási ár 100 Euro/db, az EU-n kívüli piacokon pedig 120 \$/db. A tervezett árfolyam 270 Ft/\$, illetve 0,9 Euro/\$.

A termeléshez szükséges gyártósor bekerülési értéke 6 évvel ezelőtt 720.000 eFt volt. A berendezés várható hasznos élettartama 8 év, a maradványérték elhanyagolható, a leírás módja időarányos, lineáris. A gyártósor tervezett teljesítménye 120.000 gó. A tervezett alkatrész költség 150.000 eFt. A személyi jellegű ráfordítások tervezett értéke 1200 Ft/gó. Bázisévben a karbantartási költségek 150.000 eFt-ot tettek ki. A karbantartási költségek költségjellemzője a gépórák száma, amely bázis évben 100.000 gó volt. A reagálási fok 0,6. Az energiaköltség tervezett értéke 400 Ft/gó. A gyártósor költségét a társaság az előállítási költség részének tekinti.

Bázisévben a közvetett költség 280.000 eFt volt. A közvetett költségek költségjellemzője a létszám, amely várhatóan 30%-kal nő, a reagálási fok 0,3.

A társaság várhatóan 65.000 eFt egyéb bevételek között elszámolandó állami támogatáshoz jut. Az iparüzési adó tervezett értéke 8.000 eFt. A finanszírozási tervben 35.000 eFt fizetett és 18.500 eFt kapott kamat szerepel. A fizetendő társasági adó várhatóan 22.500 eFt lesz..

Feladat:

Számszerűsítse a tervezhető adózás előtti eredményt!